

The Big Text

By ROBERT B. PARKER

October 8, 1995

Raymond Chandler's literary career began late and inauspiciously. Forty-five years old, out of work and drinking too much, he set out in 1933 to make a living writing stories for Dime Detective and Black Mask. He wrote too slowly to make much money. And most of his short stories are, at best, of their time and place, more interesting for what they led to than for what they are. Reading them, we can watch Chandler experiment with voice and point of view, trying out protagonists. We get our first glimpses of the rich, dark Southern California world that Marlowe would inhabit, a world that would be as completely rendered, and as fictive, as Yoknapatawpha County. Chandler did not, as is often alleged, capture Los Angeles. He invented it.

While Chandler appears to have written some poetry and done some literary journalism in his youth, his professional writing life began when he got \$180 from Black Mask magazine for "Blackmailers Don't Shoot." He published his first novel, "The Big Sleep," in 1939 and his last, "Playback," in 1958. He was prolific. But what emerged from the process is a whole much larger than the sum of its parts.

Chandler's baroque Los Angeles, with its juxtaposition of jacaranda trees and call houses specializing in 16-year-old virgins, is as tangible a location as we have in our literature. No place is boring in Philip Marlowe's world. Nothing is unimportant. Each place energizes the work, and Chandler's novels would be diminished if anything were removed. The people who live in Marlowe's world are equally inextricable. There is no elevator operator who merely runs the car

and no thug who provides only menace. All the characters imply a life beyond the novel. In short, Chandler wasted nothing: no character, no scene, no word. For all its romantic luster, his prose is without ornament. It is as functional as a Shaker table.

It is, of course, Marlowe who makes this so. In his narration the American vernacular proves once again capable of telling any story without violating its own authenticity. But Chandler's power doesn't come simply from voice. There is vision. And with his wonderful negative capability, Marlowe sees both the jacaranda trees and the call houses. The trees don't redeem the call houses; the call houses don't blight the trees. Marlowe is indeed, in D. H. Lawrence's phrase, "hard, isolate, stoic and a killer." It is perhaps the price of living on the fault line where the American dream grinds against the American reality.

Marlowe is also compassionate, and funny, and we like him very much (which is perhaps his reward for recognizing that reality is the sweetest dream of all). In Philip Marlowe, Chandler seems to have created the culminating American hero: wised up, hopeful, thoughtful, adventurous, sentimental, cynical and rebellious -- an innocent who knows better, a Romantic who is tough enough to sustain Romanticism in a world that has seen the eternal footman hold its coat and snicker. Living at the end of the Far West, where the American dream ran out of room, no hero has ever been more congruent with his landscape. Chandler had the right hero in the right place, and engaged him in the consideration of good and evil at precisely the time when our central certainty of good no longer held.

Великий текст

За Робертом Паркером

8 жовтня 1995

Літературна кар'єра Реймонда Чендлера розпочалася пізно та невдало. Сорокап'ятирічний, безробітний та з надмірною тягою до алкоголю, у 1933 він розпочав писати оповідання для журналів «Десятицентовий детектив» та »Чорна маска», щоб заробити на життя. Багато заробляти він не міг, тому що писав занадто повільно. Окрім того, більшість його оповідань, у кращому випадку, хоч і передавали дух (відображали особливості) свого часу та місця, можна вважати цінними здебільшого через свій вплив на наступних письменників, а не через своє змістове наповнення. Читаючи його твори, ми можемо прослідкувати як Чендлер експериментує з тоном вираження (манерою оповіді) та оповідною перспективою під час створення персонажів. З сторінок оповідань в нашій уяві постають обриси похмурого та багатогранного світу південної Каліфорнії, частиною якого є головний герой твору Марлоу. Світ Чендлера за майстерністю відтворення та кількістю вигаданого можна порівняти з округом Йокнапатофа Вільяма Фолкнера. Таким чином, Чендлер не просто передав атмосферу Лос-Анджелесу, всупереч поширеній думці, він його створив.

Хоча замолоду Чендлер, як видається, все таки писав вірші та займався літературною журналістикою, його життя як письменника розпочалося після того, як він отримав сто вісімдесят доларів від журналу «Чорна Маска» за оповідання "Шантажисти не стріляють". Свій перший роман під назвою "Великий сон" він опублікував у 1939 році, останнім його романом став "Плейбек", опублікований у 1958. Він став успішним. Проте кожен його наступний твір, хоч і був цінний сам по собі, довершував загальну картину літературного всесвіту самого Чендлера.

Чендлерівський Лос-Анджелес епохи барокко, де в одному місті змішується природня краса дерев жакаранди та моральна зіпсованість, що побутує в домах розпусти, повних шістнадцятирічних незайманих дівчат, є настільки ж реалістичною локацією, як і нашої будь-яке інше місце, зображене в американській літературі. У світі Філіпа Марлоу немає нудного місця або неважливих деталей. Кожне згадане місце заряджає твір енергією, і якби щось було би вилучене із нього, то роман Чендлера меншим втратив би свою повноту. Люди, що світі населяють світ Марлоу так само нерозривно пов'язані з ним. Тут немає ліфтера, що займається тільки ліфтами, як немає і головоріза, чия єдина роль – залякувати. Усі персонажі є втіленням життя поза романом. Кажучи коротко, Чендлер нічого не використовує даремно: слова кожен персонаж, кожна сцена, кожне слово мають значення. Незважаючи на весь романтичний блиск, його проза позбавлена зайвих прикрас. За функціональністю її можна порівняти із вібростолом.

Безумовно, саме Марлоу робить твори Чендлера такими особливими. У свої оповіді, герой послуговується американським діалект місцевим діалектом, що вкотре доводить свою здатність автора подати будь-яку історію народною мовою без порушення автентичності. Однак літературна сила Чендлера полягає не лише в особливості його манери оповіді, а у його баченні навколишньої дійсності. І завдяки його неупередженій призмі сприйняття, Марлоу може побачити як і прекрасні дерева жакаранди, так і темні притони. Дерев не виправдовують існування домів розпусти, а доми розпусти не затьмарюють красу дерев. Марлоу дійсно є, як висловився Д. Г. Лоуренс, жорстким, замкнутим та по своїй суті утілює в собі риси стоїка та вбивці. Можливо, такою є ціна за намагання досягнути американської мрії в умовах американської реальності.

Марлоу в творі постає також співчутливим та веселим. Він дуже нам подобається (можливо, це - його нагорода за усвідомлення того, що реальність є найсолодшою з-поміж усіх мрій). Здається, що у образі Філіпа Марлоу, Чендлер створив квінтесенцію американського героя: мудрого, сповненого надії, вдумливого, повного жаги до пригод, сентиментального, цинічного та бунтівного. Він – наївний, але знає, як діяти в конкретних ситуаціях, романтик, віри якого достатньо, щоб зберегти романтизм у світі, де людей переслідує страх за власне життя та усвідомлення власної вразливості. Живучи на краю Далекого Заходу, де американська мрія втрачає свою актуальність, краще ніякий герой не вписувався б у таке середовище краще, як Марлоу. Чендлер створив потрібного героя у потрібному місці, залучивши його роздумів роздуми про добро та зло саме в той момент, коли наша впевненість у добрі вже втратила свою силу.